

Uumasunik illersuineq pillugu Inatsisartut inatsisissaattut

Kapitali 1

Inatsisip siunertaa atuuffilu

§ 1. Inatsisartut inatsisaanni siunertarineqarpoq uumasut illersorneqarsinnaasumik pineqartarnissaasa isumannaarinniffiqeqarnissaat sapinngisamillu anniartinneqarnissaannut, naalliutsinneqarnissaannut, ersiortinneqarnissaannut, kingunipiloqartitsisumik ajoqutissarsinissaannut annertuumillu ajoqutissarsinissaannut illersorneqarnissaat.

§ 2. Inatsisartut inatsisaanni uumasut suulluunniit pineqarput.

Kapitali 2

Uumasuuteqarneq

§ 3. Kialuunniit uumasuuteqartup isumagissavaa uumasut peqqissaartumik isumagineqarnissaat, ilanngullugit inissaqartinnissaat, nerukkarneqartarnissaat, imertinneqartarnissaat aamma timimikkut pisattamikkullu, pissusilersortarnermikkut peqqissuunissamikkullu pisariaqartitaat mianeralugit periaatsit akuerisaasut ilisimatuussutsikkullu ilisimalikkat naapertorlugit paarineqarnissaat.

§ 4. Illut, init, ungaluukkat nunaminertalluunniit uumasuuteqarfusut ilusiligaassapput uumasut pisariaqartitaat isumagalugit uumasullu ajoquserussaajunnaarlugit, tak. § 3. Uumasup aamma nerukkarneqarnermini, imertinneqarnermini toqqissisimaarnerminilu nikerarfissaqarnissaa qularnaarneqassaaq. Kiisalu uumasut anorimut silallu pissusianut pisariaqartitsinerat malillugu isumannaarneqassapput, panertumi nalaffissaqarnissaat ilanngullugu.

Imm. 2. Imm. 1-imi oqaaseqatigiit aappaat kimmianut, pituuttanut taamaaqataannullu taamatulli atuuppoq, taakku ajoqusernissamut pissutaasinnaajunnaarlugit iluseqartinneqassammata.

§ 5. Kialuunniit uumasuuteqartup isumagissavaa uumasup ullormut ikinnerpaamik ataasiarluni alakkarneqartarnissaa. Tamannali uumasunut silami nammineersinneqartunut atuutینگilaq. Taamaattoq uumasut taakku akuttunngitsumik alakkarneqartassapput sapinngisamillu nersutitut nujuartanut illersorneqassallutik.

§ 6. Uumasuuteqarneq pillugu maleruagassat Naalakkersuisut aalajangersassavaat, matumanittaaq:

- 1) Kialuunniit inuussutissarsiutigalugu uumasuuteqartup uumasutimi uumasut nakorsaannit imaluunniit inummit Naalakkersuisut piginnaatitaannit ukiumut ikinnerpaamik ataasarluni alakkartitsisarnissaa pillugu maleruagassat.
- 2) Sumiiffinni piginnittup imaluunniit uumasunik nakkutilliisup najugaqarfiginngisaani uumasuuteqarneq pillugu maleruagassat.
- 3) Uumasut nunaminertat najugarisaat inillu najugarisaat taakkulu pequtsersorneqarneri pillugit maleruagassat.
- 4) Uumasunik ulorianarsinnaasunik ersiortitsisinnaasunilluunniit imaluunniit uumasunik illersuineq eqqarsaatigalugu isumannaatsumik uumasutigiuminaatsunik pigisaqarnissap inerteqqutigineqarnissaa pillugu maleruagassat.
- 5) Manniliortitseriaatsit pillugit maleruagassat.

Kapitali 3

Uumasunik assartuineq, nunalisitsineq, tigujoqqaaneq, passussineq allatullu illersuineq

§ 7. Sungiusaatigalugu unammissutigaluguluunniit eqqoriagassatut aallaariaqattaagassatut uumasut atorneqaqqusaanngillat.

§ 8. Uumasunik nujuillisarneqarsimasunikpinngortitamut nunalisitsineq imaluunniit uumasunik nujuartunik pinngortitamiit tigusarinninniarneq inerteqqutaapput. Naalakkersuisut uumasunik pinngortitamut nunalisitsinissamut imaluunniit tigusarinninniarnissamut akuersissuteqarsinnaapput. *Imm. 2.* Akuersissutaasinnaasumut, matumanittaaq akuersissummi piumasaqaatitut aalajangersakkanik unioqqutitsisoqarnerani akuersissutinik utertitsisinnaaneq, piumasaqaatillu pillugit Naalakkersuisut aalajangersaasinnaapput.

§ 9. Uumasut pinngitsaalillugit nerukkarneqassanngillat, tamanna uumasup nappaatinut katsorsarneqarneranut atatillugu pisariaqartinneqanngippat.

§ 10. Uumasut assartorneqarnissaat, uumasut tigusariniarnissaat, uumasut katsorsarneqarnissaat uumasullu illersorneqarnissaat, tamatumanissaaq suussutsinik ussasaarinerit tuniniaanerillu pillugit Naalakkersuisut maleruagassanik aalajangersagaliorsinnaapput.

Kapitali 4

Erniortitsineq aamma bioteknologi il.il.

§ 11. Uumasunut bioteknologip, genteknologip taamaaqataasalu atorneqarnissaat inerteqqutaavoq. *Imm. 2.* Taamaattoq taamaaliornissamut qinnuteqartoqareerneratigut Naalakkersuisut akuersisinnaapput. Taamatut pisoqartillugu akuersissummut atatillugu piumasaqaatinik, matumanittaaq akuersissummi piumasaqaatinik unioqqutitsisoqarnerani akuersissummik utertitsinissaaq pillugu, Naalakkersuisut aalajangersaasinnaapput.

§ 12. Pissusissamisoortumik atortulerluniluunniit erniortitsinerup imaluunniit erniortitseriaatsit uumasunut naalliutsitsisinnaasut ajoqutaasinnaasulluunniit atorneqannginnissaat pillugu maleruagassat Naalakkersuisut aalajangersarsinnaavaat.

Kapitali 5

Toqutitsineq, pilattaalluni passussinerit taamaaqataallu

§ 13. Uumasumik toqutitsiniartup uumasup sapinngisamik piaarnerpaamik naalliunngitsumillu toqutinneqarnissaa qularnaassavaa. Qimitsinikkut nivinngaaniikkulluunniittoqutitsineq inerteqqutaavoq. Uumasunik imarmiuunngitsunik ipititsinikkut toqutitsineq aamma inerteqqutaavoq.

Imm. 2. Uumasut toqutinneqarnissaat, matumanittaaq toqoraaneq, uumasut pisarineqarnissaat, toqutitseriaatsit ilaasa inerteqqutigineqarnissaat imaluunniit killiliivigineqarnissaat kiisalu uumasut anginerit ilaasa toqutinneqarnissaat uumasut nakorsaannit imaluunniit inummit allamit piginnaatitaasumit isumagineqarnissaat, pillugit maleruagassanik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaapput.

§ 14. Pilattaalluni passussinerit uumasumik naalliuteqartitsissutaasinnaasut, annikitsuinnarmik anniaataasinnaasut qaangiutitertortussat passussinissallu kinguartinneqarsinnaannginnerat eqqaassanngikkaanni, taamaallaat isumagineqassapput uumasut nakorsaannit. Naalliutit anniarnerillu sapinngisamik killilerneqassapput.

§ 15. Uumasup isikkuata allanngortinneqarnissaa siunertaralugu pilattaaneq inerteqqutaavoq.

§ 16. Naalakkersuisut pilattaaneq pillugu maleruagassanik aalajangersaasinnaapput, taamatuttaaq:

- 1) Kinguaassiorsinnaajunnaarsitsineq, nassuineq, nalunaaqutsersuineq, kukinnik avatinillu allanik piiaaneq aamma timmissat sigguinik kukiinillu aammalu kukiffannik killuineq.
- 2) Passussinerit aalajangersimasut taamaallaat uumasut nakorsaannit imaluunniit sulisunit ilinniagaqarsimasunit allanit isumagineqarnissaat pillugu maleruagassat.
- 3) Pilattaanerit taamaaqataailluunniit passussinerit aalajangersimasut inerteqqutigineqarnissaat pillugu maleruagassat.
- 4) Uumasut pilattaanikkut taamaaqataailluunniit passussinikkut isikkuinik allanngortinneqarsimasunik, tak. § 15, takutitassiinerit allatulluunniit takutitsinerit inerteqqutigineqarnissaat pillugu maleruagassat.

Kapitali 6

Uumasunik takutitassiarinninneq il.il.

§ 17. Naalakkersuisut akuersiseqqaartinnagit uumasuusivissuit, nunaminertat uumasuusiviit taamaaqataalluunniit pilersinneqassanngillat. Akuersissummut piumasaqaatitut aalajangersakkani ilusiligaanera ingerlanneqarneralu pillugit, matumanittaaq sulisussanik nakkutilliisussanillu ilinniartitsinissaq pillugu aammalu akuersissummut piumasaqaatitut aalajangersakkanik unioqqutitsisoqarnerani akuersissutip utertinneqarsinnaanera pillugu, piumasaqaatit aalajangersarneqarsinnaapput.

§ 18. Uumasut nujuillisarneqassanngillat imaluunniit takutitassiatut, aliikkusersuutaasussatut, filmiliarisassatut taamaaqataannulluunniit atorneqassanngillat, tamanna uumasunut annertuumik ajoqutaassappat.

§ 19. Uumasut takutitassiarineqarnissaat pillugu maleruagassanik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaapput, matumanittaaq:

- 1) Ingerlatat § 17-imi taaneqartut ilusiligaanissaat ingerlanneqarnissaallu aammalu nakkutigineqarnissaat pillugit maleruagassanik.
- 2) Siunertanut § 18-imi taaneqartunut atugassatut uumasut nujuillisarneqartut atorneqartut takutitassiarineqartulluunniit illersorneqarnissaat pillugu maleruagassanik.

Kapitali 7

Uumasunik niuerutiginninneq il.il.

§ 20. Uumasut meeqqanut 16 ataallugit ukiulinnut aatsaat tunniunneqarsinnaapput angajoqqaatut akisussaasoq akuersippat.

§ 21. Uumasut niuerutigineqarnissaat il.il. pillugit maleruagassanik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaapput, matumanittaaq:

- 1) Inuit, ingerlatseqatigiiffiit, peqatigiiffiit il.il. inuussutissarsiutigalugu inuussutissarsiutiginaguluunniit uumasunik nioqquteqartut tamanna pillugu Naalakkersuisunut nalunaarutiginnissapput aammalu pisisarnerit tunisisarnerillu nalunaarsussallugit.
- 2) Qimminut sungiusaaviit, paarinniffiit, napparsimmaviit, tigumminnikkallarfiit suliffiillu inuussutissarsiutigalugu allatut uumasunik niuerutiginninnermik ingerlatsisut ilusiligaanissaat ingerlanneqarnissaallu pillugit maleruagassat.

Imm. 2. Nunalerinermik ingerlataqarnermut atatillugu uumasunik niueruteqarnermi erniortitsinermilu *imm. 1-imi nr. 1* atuutsinneqanngilaq.

Kapitali 8

Nakkutillineq

§ 22. Inatsisartut inatsisaata matuma, taannalu malillugu maleruagassat saqqummiunneqartut, eqquutsinneqarnissaat Naalakkersuisut nakkutigissavaat.

Imm. 2. Uumasut nakorsaat ummasup eqqunngitsumik pineqarneranik pasitsaassaartoq tamatuminnga politiinut imaluunniit kommune fogedimut erngerluni nalunaaruteqarnissaminut pisussaavoq. Tamannali pissuseq annertorujussuanngippat erngerlunilu iluarsineqarpat atuutinngilaq.

§ 23. Uumasut eqqunngitsumik pineqarpata uumasup pineqarnissaa pillugu uumasumut akisussaasoq politiinit peqqusissuteqarfigineqarsinnaavoq.

Imm. 2. Uumasup napparsimappat iluarsineqarsinnaanngitsumilluunniit ajoqusersimappat uumaannassagunilu naalliuppallaassappat toqutinneqarnissaa politiit peqqusissutigisinnaavaat.

Imm. 3. Uumasup § 6, nr. 4 malillugu aalajangersakkanik unioqqutitsilluni uumasutiginneqartup

pisariaqarpat toqutinneqarnissaa politiit peqqusissutigisinnaavaat.

Imm. 4. Peqqusissut allaganngorlugu nalunaarutigineqassaaq. Peqqusissutip nalunaarutiginninnerani politiit oqaaseqaataat pissarsiareqqaassavaat. Kiisalu uumasumut akisussaasuusooq oqaaseqarnissaminut periarfissaqartitaassaaq.

Imm. 5. Uumasup naalliorujussuarnissaa pinngitsoortinniarlugu, imaluunniit akisussaasup pissarsiarineqarsinnaannginnera ilimagineqarpat, imm. 4 sanioqqunneqarsinnaavoq.

§ 24. Nersutit nakorsaata imaluunniit politiit uumasooq erngerlutik toqutaatissinnaavaat, § 23, imm. 2-mi periaaseq malillugu tamanna uumasumut pisariaqanngitsumik naalliuppallaarnissamik kinguneqassagaluarpat.

§ 25. § 23, imm. 2 aamma imm. 3 imaluunniit § 24 malillugit toqutitsinerit uumasup piginnittuanut taarsiissuteqarfusussaannngillat.

Imm. 2. § 23, imm. 1 malillugu peqqusissut malinneqanngippat politiit uumasooq toqutitaasissinnaavaat uumasup piginnittuanut taarsiissuteqarfusussaannngitsumik.

Imm. 3. § 23, imm. 1 malillugu peqqusissuteqarfigineqarsimasup aamma § 23, imm. 2 imaluunniit imm. 3 malillugit uumasuutimik toqutinneqarsimasumik piginnittup piumasaqaatigisinnaavaa suliaassap eqqartuussisunut suliaassanngortinneqarnissaa. Tamatuminnga piumasaqaat aalajangiinerup pineqartumut nalunaarutigineqarnerata kingorna ullut 14 qaangiutinnginneranni politiinit saqqummiunneqassaaq. Eqqartuussisunut tunniussineq kinguartitsiffiussanngilaq.

§ 26. Politiit eqqartuussisut akuersiseqqaanngikkaluarlugit kinaassutsiminnut uppernarsaatip takutinneratigut pisariaqarfiatigut uumasuutitut ornigussinnaatitaapput. Politiit pisariaqarfiatigut ilisimasalimmik ilaqarsinnaapput.

Kapitali 9

Pineqaatissiinissamut aalajangersakkat

§ 27. Akiliisitaanermik kinguneqarsinnaapput:

- 1) tamanut tunngatillugu aalajangersakkanik §§ 3-5-imi, § 7-mi, § 8-mi, imm. 1-imi, § 9-imi, § 10-mi aamma § 11-imi aalajangersarneqartunik unioqqutitsinerit,
  - 2) toqutitsinerit, pilattaanerit taamaaqataanillu passussinerit pillugit § 13, imm. 1-imi, §§ 14 aamma 15-imi maleruagassatut aalajangersakkanik sumiginnaanerit,
  - 3) uumasut takutitassiarineqarnerat niuerutigineqarnerallu pillugit aalajangersakkanik § 17-mi oqaaseqatigiinni siullerni, § 18-imi aamma § 20-mi aalajangersarneqartunik unioqqutitsinerit,
  - 4) § 8, § 11, imm. 2-mi aamma § 17-imi oqaaseqatigiit aappaat malillugit akuersissutini tunniunneqartuni piumasaqaatinik sumiginnaanerit,
  - 5) § 22, imm. 2 malillugu nalunaarutiginninnginnerit,
  - 6) § 23, imm. 1, 2 aamma 3 malillugit peqqusissummik nalunaarutigineqarsimasumik malinninnginnerit.
- Imm. 2.* Maligassiani inatsit malillugu suliarineqartuni maligassiani aalajangersakkanik unioqqutitsinerit akiliisitaanermik pillarneqarnissaat aalajangersarneqarsinnaavoq.

Imm. 3. §§ 3-5-ni, § 7-mi, § 8, imm. 1-imi, § 9-imi, § 10-mi, § 11, imm. 1-imi, § 13, imm. 1-imi, § 14-imi, § 15-

imi, § 17-imi oqaaseqatigiinni siullerni, § 18-imi aamma § 20-mi imaluunniit maligassiani inatsit malillugu suliarineqartuni aalajangersakkanik unioqqutitsisoqarnera uumasuuteqarsinnaanerup imaluunniit uumasuuteqarnermi suliaqarsinnaanerup inerteqqutigineqarneranik pineqaatissinneqaataasinnaavoq.

Imm. 4. Uumasuuteqarsinnaanerup imaluunniit uumasuuteqarnermi suliaqarnissap imm. 3 malillugu inerteqqutigineqarnissaa pineqaatissiissutigineqarpat tamanna atajuartussatut imaluunniit sivikinnerpaamik ukiumut ataatsimut pisinnaavoq. Inerteqqummik taama ittumik unioqqutitsineq akiliisitsinermik kinguneqarsinnaavoq.

Imm. 5. Aktiaateqarluni imaluunniit piginneqatigiissuteqarluni ingerlatseqatigiiffiit, piginneqatigiinnikkut ingerlatseqatigiiffiit assigisaalluunniit unioqqutitsisuuppata ingerlatseqatigiiffik ingerlatseqatigiiffittut akiliisitsinermik pillaatissinneqarsinnaavoq. Naalagaaffik, Namminersornerullutik Oqartussat, kommuni imaluunniit kommuninit ataatsimoorussat unioqqutitsisuuppata taakku akiliisitsinermik pillaatissinneqarsinnaapput.

Kapitali 10

Atuutilerfia

§ 28. Inatsisartut inatsisaat 1. juli 2004-mi atuutilerpoq.

Namminersornerullutik Oqartussat, ulloq 18. december 2003

Hans Enoksen

/

Johan Lund Olsen

Namminersorlutik Oqartussat

Imaneq 4

3900 Nuuk

E-mail: nsninatsit@nanoq.gl

Linkit iluaqutaasussat

Kalaallit Nunaanni inatsisinut nalunaarutit

Namminersorlutik Oqartussat inatsisinut toqqorsiviat

Naalakkersuisut

